

Voorlezen in de klas

Ga meteen door naar het spel **Luidop TOP!** op pagina 4.

Waarom is voorlezen belangrijk?

- Voorlezen heeft een positief effect op de taalontwikkeling en woordenschat.
- Voorlezen draagt bij tot een beter taalgevoel en taalbegrip.
- Samen een verhaal beleven schept een affectieve band en versterkt de emotionele en sociale ontwikkeling.
- Voorlezen is een uitstekende manier om leesplezier door te geven aan een kind.

Dat zijn enkele grote voordelen die Iedereen Leest koppelt aan voorlezen. Ontdek nog meer voordelen op hun website: iedereenleest.be.

Drie soorten

1. Voorlezen zonder onderbreken

→ doel: leesplezier aanwakkeren

2. Interactief voorlezen = door vragen te stellen en werkvormen in te zetten laat je de leerlingen nadenken over het verhaal en erover met jou in interactie gaan.

→ doel: luisterbegrip en betrokkenheid bekomen

3. Hardop denkend voorlezen = tijdens het voorlezen de tekst af en toe onderbreken om aan te geven hoe jij de tekst betekenis geeft, zo krijgen je leerlingen alvast een kijk in jouw lees- en denkproces, dat heet modelleren.

→ doel: luisterbegrip

Van de drie soorten zijn interactief en hardop denkend voorlezen bijzonder effectief om de algemene taalontwikkeling van je jonge luisteraars te bevorderen en hun woordenschat en kennis over de wereld te vergroten.

Interactief voorlezen en hardop denkend voorlezen kun je ook combineren. Als je merkt dat je leerlingen na het voorlezen moeilijk kunnen antwoorden op vragen, dan zit het nog niet zo goed met het leesbegrip. Schakel dan over naar hardop denkend voorlezen. [Lees hier](#) enkele sterke tips om interactief lezen succesvol aan te pakken.

Herhaling

De leerwinst wordt bovendien groter als je hetzelfde verhaal verschillende keren voorleest. Door herhaald voor te lezen geef je jouw leerlingen namelijk de kans om het verhaal grondiger te verwerken en meer inzicht te verwerven in structuren, verbanden en woordbetekenissen.

Leren voorlezen

Voorlezen voor je leerlingen is dus goed voor het leesbegrip en -plezier. Maar het is ook een leuk idee om de rollen eens om te draaien. Je leerlingen hebben er namelijk baat bij om luidop te lezen. Ze leren enerzijds **vlotter lezen**, maar werken ook aan hun **spreekvaardigheid** en **zelfzekerheid**. Leer hen daarom waarop ze kunnen letten om beter voor te lezen en hun luisteraars helemaal mee te nemen in het verhaal:

1. Intonatie

Varieer in **volume** en intonatie om het verhaal boeiend te houden. Wissel bijvoorbeeld af tussen luid, zacht en fluisterend praten.

2. Tempo en ritme

Lees steeds rustig voor, zo wordt het makkelijker om **woorden en klanken** juist en duidelijk uit te spreken. Probeer je tempo af te wisselen om een aangenaam, leuk ritme in het verhaal te steken. Neem ook af en toe een korte **pauze** om het verhaal spannender te maken.

3. Lichaamstaal en mimiek

Gebruik nu en dan bewegingen en gebaren om het verhaal te ondersteunen. Ook met je gezichtsuitdrukking kun je meer gevoel in het verhaal stoppen, bijvoorbeeld door verschrikt of verwonderd te kijken, of een pruillip te vormen. Maak als voorlezer bovendien zeker **oogcontact** met je publiek.

Als je jouw leerlingen wilt evalueren op voorlezen, kun je je baseren op de onderstaande rubrics.

Formulieren – verzorgd spreken

Ik spreek nog weinig Standaardnederlands met correcte klanken en klankcombinaties en zet volume, intonatie, rustpauzes, mimiek en lichaamstaal onvoldoende in zodat de tekst goed overkomt bij de luisteraar.

Ik spreek meestal Standaardnederlands met correcte klanken en klankcombinaties en zet meestal volume, intonatie, rustpauzes, mimiek en lichaamstaal in zodat de tekst goed overkomt bij de luisteraar.

Ik spreek Standaardnederlands met correcte klanken en klankcombinaties en zet volume, intonatie, rustpauzes, mimiek en lichaamstaal in zodat de tekst goed overkomt bij de luisteraar.

Formulieren – oogcontact

Ik maak weinig oogcontact met de luisteraar(s).

Ik maak soms oogcontact met de luisteraar(s).

Ik maak oogcontact met de luisteraar(s).

Presenteren

Ik presenteer mijn tekst nog niet op een aangename manier of met ondersteunende middelen voor de luisteraar.

Ik presenteer mijn tekst meestal op een aangename manier of met ondersteunende middelen voor de luisteraar.

Ik presenteer mijn tekst op een aangename manier en/of met ondersteunende middelen voor de luisteraar.

Om je leerlingen op een leuke manier te laten oefenen op luidop lezen en voorlezen, vind je op de volgende pagina's een origineel voorleesspel.

Veel speel- en leesplezier!

Luidop TOP!

Ga op zoek naar de beste en/of leukste voorlezers van de klas met het spel **Luidop TOP!**

Vooraf

Geef een les over luidop lezen en voorlezen waarin je de leerlingen leert waarop ze moeten letten bij het voorlezen (intonatie, tempo/ritme, lichaamstaal, mimiek, oogcontact ...).

Spelregels

1. Deel het aantal leerlingen in je klas door drie en vul een doos met kaartjes gekleurd papier. Zorg dat er van elke kleur drie kaartjes in de doos zitten. Is het aantal leerlingen in je klas niet perfect deelbaar door drie, tel dan voor één kleur een aantal kaartjes meer of minder.
Tip: in plaats van verschillende kleuren, kun je ook met symbolen of tekeningen werken.
2. Laat alle leerlingen zonder kijken een kaartje trekken. Daarna verdelen ze zich in groepjes volgens kleur/symbool/tekening.
3. Geef per groep een tekstfragment (1e t.e.m. 3e leerjaar) of kortverhaal (4e t.e.m. 6e leerjaar).
4. Per groep lezen de leerlingen elk om beurt de tekst aan elkaar voor. Daarna verdelen ze de tekst in drie even grote stukken: het begin, het midden en het einde. Vervolgens laat je de leerlingen zelf kiezen welk teamlid welk stukje voor zich neemt op basis van wie welk stukje

volgens hen het best/leukst/grappigst had voorgelezen. Als de stukjes zijn toegewezen, mogen ze nog even samen oefenen door luidop te lezen. Vervolgens kiezen ze hoe ze het verhaal zullen brengen: lezen ze hun stukjes chronologisch voor of net niet?

5. Showtime! Elk groepje mag nu zijn verhaal luidop voorlezen aan de rest van de klas. De drie lezers staan vooraan in de klas in de volgorde die ze vooraf hebben gekozen en lezen in die juiste of de foute volgorde het verhaal voor. Na het lezen raadt de rest van de klas of het verhaal in de juiste volgorde werd voorgelezen of niet. Als er één of meer leerlingen van niet denken, dan kiest de groep één medeleerling met die mening uit om hen in de juiste volgorde te komen zetten. Heeft de leerling het juist, dan verdient de klas een punt. Een **klaspunt** is dus te verdienen als de hele klas raadt dat het verhaal in de juiste volgorde is voorgelezen of als minstens één leerling correct opmerkt dat de volgorde fout was en hij/zij de juiste volgorde kan geven.

Ga zo door tot alle groepjes aan de beurt gekomen zijn.

6. Als alle groepjes voorgelezen hebben, is het tijd om te stemmen! Welk groepje heeft het best, leukst of grappigst voorgelezen? De leerlingen moeten daarbij rekening houden deze **zeven criteria**:

- Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties)
- volume
- intonatie
- rustpauzes

- mimiek
- lichaamstaal
- oogcontact

Elke leerling geeft per groep punten van 1 tot 5 per criterium via een **evaluatiefiche** (zie bijlage, druk de evaluatiefiches enkelzijdig af zodat elke leerling per groep één fiche heeft) en noteert ook de totaalscore op 35 per groep. Na het beoordelen van alle groepjes, kijkt elke leerling welke groep voor hem of haar gewonnen is en noteert die groep met de winnende score op de **conclusiefiche**. Daarna komt de leerkracht rond met een doos om alle conclusiefiches te verzamelen.

- De uitreiking gebeurt vooraan in de klas waar de leerkracht of een willekeurig gekozen leerling de conclusiefiches een voor een uit de doos haalt en voorleest wie er als winnaar op staat. Iemand anders zet op het bord telkens een streepje bij de groep die een punt kreeg. Op het einde tel je het totale aantal punten op het bord op: de groep met de meeste stemmen wint het spel en mag zich de **Luidop TOP** van de klas noemen!
- Hoe zit het dan met de klaspunten? Als het aantal verzamelde klaspunten gelijk is aan het aantal groepjes, dan wint de klas een verrassing die je zelf voorziet (dat kan een lekkere snoep, koek of een stuk fruit zijn, een sticker, iets leuks voor in de klas ...).
- Als **zelfevaluatie** kunnen de groepjes na het spel hun eigen beoordelingen samen bekijken door alle evaluatiefiches over hun groep te verzamelen.

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 1: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 2: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 3: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 4: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 5: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 6: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 7: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 8: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 9: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Groep 10: _____

• **Standaardnederlands (correcte klanken en klankcombinaties):** _____ / 5
Opmerking:

• **Volume:** _____ / 5
Opmerking:

• **Intonatie:** _____ / 5
Opmerking:

• **Rustpauzes:** _____ / 5
Opmerking:

• **Mimiek:** _____ / 5
Opmerking:

• **Lichaamstaal:** _____ / 5
Opmerking:

• **Oogcontact:** _____ / 5
Opmerking:

Totale score:

/ 35

Conclusiefiche

Luidop TOP!

Voornaam: _____

Naam: _____

Mijn persoonlijke Luidop TOP:

Winnende score: _____

Winnende groep: _____

